

Idi oojai ooji Paavora ለvaavoitudadami Efesiərlə oidacami

¹ Aanə ʌrPaavora dai gənoojidi aanə aapimə Efesiərlə oidacami ismaacədə vaavoitudai Suusi Cristo. Aapimə ʌrDiuusi ʌcovai vuvaidadə. Aanə ʌrootosadə Suusi Cristo. Diuusi ipəli cascədə. ² Aanə ipəlidə isDiuusi gərooga ʌʌmadu Suusi Cristo gərtlaanədamiga cələgacərlə gənnəlijadagi dai gəniibəstudacan tadaçagi.

³ Diuusi ivueeyi naana maasi cəcəlgaducami aatəmə gərvəllətarə. Ootoi ʌgai Suusi Cristo sai ʌgai gərəlləmadu daacana dai sai ʌgai gəroigəldiňa gərsoimaascamiga dai cələgacərlə gərvuvuaidiňa dai gərmaacana gəguvucadaga vai poduucai ʌgai bai gərvueeyi təsai iiməna təvaagiamu. Vələsi gomaasicədə aanə ipəlidə isvələsi vaavoitudadami alı̄si baigənəliadagi Diuusicədə dai cələga ńioocadagi Diuusi vui. Agai ʌroogadə Suusi Cristo gərtlaanədamiga. ⁴ Diuusi ʌcovai gərvuvaitu maiquiaa iduucai oidigi abi-aadərlə. Daidə gərnəidi ducami siCristo gərəlləmadu daacagi. Suusi Cristo miuquia aagaitadai curusiaba təsai aatəmə cələgacərlə vuvacəna dai vuidərlə guuquivana Diuusi maigərił vəltəlcatai gəroigəldacai Suusi Cristo gərsoimaascamiga. Dai poduucai casi ʌrducamicana istomali ʌmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ⁵ Alı̄si gəroigəldai Diuusi cascədə ʌləqui abiaadərlə ipəli təsaídə ʌrmaamaradəcana aatəmə cələgacərlə gərvuvuaidacai Suusi Cristo. Diuusi poduucai ipəli cascədə. ⁶ Dai cascədə alı̄ siaa duutudai aatəmə Diuusi dai cələga ńioocai ʌgai

vui. Слл маатл аатлмл isDiuusi сллlicлдл слл tuiga слл-gacлrl глрнлдитai лgai siллscадl лma duucai глrtлtагi-tua аатлmл dai camaisoimaasi ivuaadagi vaavoitudacai Diuusi maradl Suusi Cristo. Diuusi сллlicлdл oиглдai лgai. ⁷ Dai Diuusi сллlicлdл слл tuiga сллgacлrl глрнлдитai cascadl oотoi глmara sai лgai miucsuna curusiaba sai poduucai сллgacлrl глrvuvaidiana dai глroigлdana глrsoimaascamiga. ⁸ Diuusi сллlicлdл глroigлdai cascadl глrsoicl isclлga maатl салcагi аатлmл vллsi ñiooquidл dai сллga maатlсагi isducatai glaagai isoidacagi. ⁹ Dai Diuusi глrmaatлtuli istumaasi iduñia лidi лgai istumaasi maimaatлcatadai oodami ллquiomл. ¹⁰ Vллsi рovлdu-уñimu isducatai лgai ipлlidi. Cascadl oотoi Diuusi глmara oidi daama sai лgai лrCristocana dайдл лrcсллgacлrl vu-viadicana. Dai siллscадl лpлduñiaagi vллsi istumaasi Diuusi ipлlidi siлpлduñiaagi amaasi Cristo gatлаanлdamu tлvaagiлrл dai oidigi daama.

¹¹⁻¹² Аатлmл vaavoitudai Suusi Cristo dai ллquioma Diuusi лcovai глrvuvaitu dайдл лroida agai istumaasi oidi лgai лvaavoitudadami. Vллsi gomaasi лpлduñia agai poduucai isduucai ipлlidi Diuusi. Diuusi ivueeyi istumaasi лgai poлlidi isclлgadu. Poduucai idui Diuusi vайдl аатлmл лjudidíu ismaacлdл лpлga vaavoitu Cristo слл-gacлrl oidacana vai poduucai сллga ñioocadagi oodami Diuusi vui. ¹³ Dai aapimл vллsi ismaacлdл maitлrjudidíu сал лñiooqui ismaacлdл лrvavoi dайдл лrcсллgaducami sai Diuusi сллgacлrl vuvaidi tomasioorл sioorл vaavoitudagi Suusi Cristo. Dai aapimл vaavoitu Suusi Cristo. Dai Diuusi oотoi глibлdaga sai глnллmadu daacana poduucai isduucai aagai лgai. Dai poduucai сллga глmaатl isaатлmл лrmaamaradl Diuusi. ¹⁴ Poduucai слл маатl аатлmл ллmadu aapimл isDiuusi глrmaaqi agai vллscatai vллsi istumaasi agai. Vai vллsi gomaasicлdл siaa

duutuadagi dai слъга щооcadаги oodami Diuusi vui. Agai alia сла tuiga cascада.

¹⁵ Aanλ cajioma sai слъга vaavoitudai aapimλ Suusi Cristo dai слъlicада oigλdai aapimλ aa vaavoitudadami.
¹⁶ Cascада alia baigiñlidi aanλ Diuusi vui aapimλсада гантлтагитоитai siuu duucu daanλdagi aanλ Diuusi sai гансоicлиña. ¹⁷⁻¹⁸ Siaa duutuada aanλ Diuusi Suusi Cristo гартлаанλdamiga oogада. Agai agai dai aliasi глаагай isvλasi oodami siaa duutuadagi. Dai daanλi aanλ Diuusi sai agai гансоиñana исслъга maatλ салса aapimλ Diuusi щooquidа dайда vaamioma maatλcagi istumaasi Diuusi ipλlidi ismaatλca aapimλ. Vai poduucai maatλcagi aapimλ vλasi istumaasi Diuusi maatλtuldia λidi sioorλ vaavoitudai Suusi Cristo ismaacада Diuusi λcovai vuvaitu. Dai ismaatλcagi aapimλ λрλ sіll саслъgaducami istumaasi Diuusi maacai vaavoitudadami, ¹⁹ dai isDiuusi alia viaa guvucadagai dai isλgai гарсоicли aatλmλ vaavoitudadami гагувукадагасада. Dai гагувукадагасада ²⁰ Diuusi duaacali Cristo coidadа saagidiaiñdлrλ dai глabaана слъlisa padлrλ daí tλvaagilrλ. ²¹ Dai maa guvucadagai sai vaamioma гатлаанλиña sitomas tuma слъlicами viaacami vλasi oidigi daama sivi dai tomastuigaco. ²² Vλascatai глаагай ислъgiadagi Cristo. Dai Diuusi maa слъlicами saidа λrbaitλcлаacamigadλcana vλasi vaavoi-tudadami. ²³ Dайда vλasi vaavoi-tudadami ллmadu Cristo λглmo adunumλ гандucами. Dai Cristo ллmadu daacana vλasi vaavoi-tudadami poduucai istutuidi vaavoi-tudadami исслъgasлrλ oidacagi.

¹ Λλquioma Diuusi maitləlləmadu daacatadai alıə soimaasi ivuaadana aapimə casclədə. Dəmos sivi Diuusi casi gənmaa ibədagai utudui məsai cəlləgasərlə oidacana aapimə poduuuai isduucai əgai ipəlidə. ² Λλquioma əpan duucai oidacatadai aapimə aa oodami, daidə ivuaadana istumaasi ƏDiaavora ipəlidəniə. ƏDiaavora əgai dai gatlaanlı oidigi daama, dai soimaasi iduiñtildi ismaasəldə maiłlıgiadagi Diuusi. ³ Vəllscatai aatəmə poduuuai oidacatadai ələquioma ivuaadana istumaasi ipəlidəniə dai istumaasi oojoidəniə aatəmə dai istumaasi tətəgitoiňa aatəmə. Casclədə gəlaagaitadai isDiuusi soimaasi gərtaatatuldiagi əpan duucai aa ismaasəldə maivaavoitudai Suusi Cristo. ⁴ Dəmos Diuusi aliəsi gəroigəldəi dai soigəlli aatəməlcəldə. ⁵ Casclədə aidəsi Diuusi maigərəlləmadu daacatadai, quiaa soimaasi ivuaadana aatəmə, amaasi Diuusi gərmaa ibədagai utudui vaavoitudacai aatəmə Suusi Cristo. Diuusi duaacali Cristo coidədə saagidaiñdərələ sai əpəmu oidacana dai Diuusi gərmaa ibədagai utudui Suusi Cristo diviacai sai gərəlləmadu daacana. Diuusi soigəlli aapiməlcəldə casclədə cəlləgasərlə gəlməvuvaitu. ⁶ Diuusi duaacali Suusi dai gəlabaana daí səllisa padərəl təvəag-iṛə. Dai ələquioma Diuusi maigərəlləmadu daacatadai dəmos sivi gərmaa ibədagai utudui dai gərmaa səllicəmi təsai abaana daraajana təvəag-iṛə səlləscədə coiyagi Suusi Cristo gərəlləmadu daaca casclədə. ⁷ Dai poduuuai Diuusi gətətəgidi vəllscərlə isalıə cələ tuiga əgai gərvui dai is-səllicədə cəlləgasərlə gərnəlidə vaavoitudacai aatəmə Suusi Cristo. ⁸ Diuusi cəlləgasərlə vuvaidi oodami maisiu cəlləga oidacatai əgai. Baiyoma Diuusi cəlləgasərlə nəidi oodami vaavoitudacai əgai Suusi Cristo. Gomaasi maiłlıgi ivueeyi oodami Diuusi əgai daidə ivueeyi. ⁹ Casclədə maitlaagai isgəlgərdicəldə gənəliadagi oodami. ¹⁰ Dai Diuusi əgai daidə gərmaa ibədagai utudui ismaasəldə vaavoitudai

Suusi Cristo sai слағаслға oidacana. Poduucai isduucai Diuusi ipлi ʌлқиома abiaadлa.

¹¹ Ааримл майтлрјудидіу, гандллдл майтлрјудидіу cascлдл. Ајудидіу iquitлсli гланмаамара слаcлли tuucugадл cascлдл iquitлquicлдл ганаагайна лгai aipacoga. Dai aapимл ismaacлдл maitlraaduнicatадai ʌjudidіu dai maimaatлcatадai aapимл istumaasi aagidi Diuusi saidл iduнi agaitadai лgai вллтарл. Aapимл maiлlпllracатадai isимиagi Diuusi ʌлмаду siллscада coiyagi tomali Diuusi maitlпllмаду daacatадai. ¹² ʌлқиома maivaavoitудaiна aapимл Diuusi tomali maidaанlиna aapимл лgai sai gансоicлiна dлmos sivi vaavoitудai aapимл Diuusi dai daanлi sai gансоicлiна vai лgai gансоicлi vaavoitудaitai aapимл Suusi Cristo. Лgai muu curusiaba dai aasi ʌлрадл vai poduucai tomasioorл istutuidi isлrmaamaradлcagi Diuusi. ¹⁴ Judidіu viaacatадai gансллlicamiga sai ʌлgi лgai istutuidi isлrmaamaradлcagi Diuusi. Cascлдл judidіu dai ismaacлдл maitlрјудидіу ʌлқиома argлnsasaayumлcana dai aidлsi divia Cristo bai dui sai camaitlrgлnsasaayumлcana sai baiyoma лgamo adunumл ducamicana. ¹⁵ Aidлsi abiaadлrл muu Suusi Cristo curusiaba camaiñamлga 8лlicamigadл ʌjudidіu cascлдл casi istutuidi ʌjudidіu ʌлмаду ismaacлдл maitlрјудидіу isgанаadunumл gандucamicagi Suusi Cristo gаrlлмаду daacatai. Poduucai Cristo bai dui sai camaitlrgлnsasaayumлcana. ¹⁶ Aidлsi abiaadлrл muu Suusi Cristo curusiaba tomasioorai istutuidi исcллgаслл vуvaquiagi vaavoitудacai лgai. Poduucai Suusi Cristo bai dui ʌjudidіu ʌлмаду ismaacлдл maitlрјудидіу sai

camaivui vllatcana Diuusi dai sai camaitancocodaiña
ʌgai aipacoga.

¹⁷ Suusi Cristo divia dai aipacoga gaaagidi naana maasi
cʌlcʌlgaducami sìlssi aapiml ismaacʌdʌ maivaavoituda
daiña Diuusi ʌcaasi ʌjudidíu ismaacʌdʌ cavaavoituda
Diuusi mlsai camaivui vllatcana Diuusi ¹⁸ vaavoitudacai
Suusi Cristo. Diuusi Ibladʌ gärsoicli tʌsai vaavoitudana
aatʌmʌ Suusi Cristo dai poduucai casi istutuidi ʌjudidíu
llmadu ʌmaitʌrjudidíu isdaanʌdagi Diuusi sai soicliña.
¹⁹ Poduucai aapiml camaitarsibladʌrʌ oidacami gʌnd
ucami baiyoma aapiml llmadu vllsi vaavoitudadami
ʌrlmo adunumʌ gʌnducami. Vllscatai ʌrDiuusi maa
maradʌ cascʌdʌ. ²⁰ Diuusi ñiñooquituldiadamigadʌ dai
Cristo dai oojotosadʌ Cristo aagai Diuusi ñiñooquidʌ po
duucai maí aapiml. Dai vllscatai ismaacʌdʌ gamma
maatʌtuli Cristo ʌrbaitʌslaacamigadʌ. ²¹⁻²² Dai vlls
catai ismaacʌdʌ vaavoitudai Suusi Cristo ʌrlmo sìllegʌmʌ
gʌnducami. Poduucai idui Diuusi vai Diuusi Ibladʌ di
viagi dai gärllmadu daacagi. Dai Diuusi ʌcovai gärvu
vaitu dai Diuusi Ibladʌ gärllmadu daja dai gärsoicli
isvaamioma cʌlga oidacagi dai vaamioma maatʌ salcagi
Diuusi ñiñooquidʌ.

3

¹ Vllsi gomaasicʌdʌ aapʌ Paavora gʌndaanli mlsai cʌlgaasʌrʌ oidacana. Aapʌ gʌnaagidiña aapiml ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu isSuusi Cristo ʌrcʌlgasʌrʌ vuv
adami cascʌdʌ maisapi aapʌ. ² Aapiml camaatʌ lienʌ isDiuusi giñaagidi sai gʌnaagidana aapʌ sai Diuusi cʌlgaasʌrʌ vuv
vaidi ʌrpʌ ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu. Gomaasi ʌrlmo sʌlllicami ismaacʌdʌ Diuusi giñmaa. Diuusi cʌlgaasʌrʌ gʌn
nliidi aapiml cascʌdʌ. ³ Aapʌ gʌnoojidi chilqu

ñiooquicʌdʌ daidʌ gʌnaagidi isducatai Diuusi giñaagidi ʌmo istumaasi istumaasi ʌlquioma ʌʌgi Diuusi maatʌcata dai. ⁴ Siʌʌscadʌ nʌida aapimʌ idı oojai maatʌmu aapimʌ iscamaatʌ aanʌ istumaasi ʌlquioma ʌʌgi Diuusi maatʌcata dai sai Cristo iduuñia agai ʌmo istumaasi. ⁵ ʌlquioma Diuusi maiaagidi gomaasi tomali ʌmaadutai dʌmos sivi Diuusi Ibʌadʌ aagidi ojootosadʌ Suusi Cristo ismaacʌdʌrʌ Diuusi ñiñiooquituldiadamigadʌ ismaacʌdʌ Diuusi ʌcovai vuvaitu. ⁶ Dai pocaiti sai ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu viaaca agai ʌpan duucai judidíu istumaasi Diuusi maaqui agai vaavoitudadami vaavoitudacai ʌgai Suusi Cristo. Ajuditidíu dai ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu ʌmo adunumʌ gʌnducami dai vʌʌsi istumaasi Diuusi aagidi judidíu sai iduuñi agai vaavoitudacai ʌgai Suusi Cristo sivi ʌrismaacʌdʌ maitʌrjudidíu vʌʌtara ʌpʌ. ⁷ Diuusi giñmaa sʌʌlicami ansaidʌ gʌnaagidiñi idı ñiooqui sai Suusi Cristo ʌrcʌllagасʌrʌ vuviadami. Aanʌ maicʌl tuigacana dʌmos vʌʌscʌrʌ Diuusi cʌlglasʌrʌ giñpʌidi daidʌ giñmaa gʌguvucadaga sai gʌnaagidiñi aanʌ ñiooquidʌ. ⁸ Aanʌ połlidi issiooma maiñamʌga aanʌ isvʌʌsi vaavoitudadami dʌmos Diuusi giñmaa sʌʌlicami sai aagidiñi aanʌ ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu sai Suusi Cristo cʌlglasʌrʌ vuvaidi oodami daidʌ ivueeyi mui naana maasi vaavoitudadami vʌʌtara. Tomali ʌmaadutai maitistutuidi ismaatiagi vʌʌsi istumaasi ivueeyi Cristo vaavoitudadami vʌʌtara. ⁹ Dai Diuusi giñaagidi ansai aagidana aanʌ vʌʌsi oodami istumaasi Diuusi iduuñia ʌlidi ʌlquioma abiaadʌrʌ istumaasi tomali ʌmaadutai maimaatʌcatai. Diuusi idui vʌʌsiałcatai. ¹⁰ Podiuucai ʌpʌdui vai nʌijadagi Diuusi tʌtlaañicarudʌ ismaacʌdʌ tlaanpli tʌnvaagilrʌ istumaasi ivueeyi Diuusi vaavoitudadami vʌʌtara sai podiuucai maatʌna Diuusi tʌtlaañicarudʌ sił saituduga Diuusi. ¹¹ Vʌʌsi gomaasi ʌpʌdui podiuucai isduucai ʌgai tʌtʌgitoñi tomastuigaco

daid^λ idui ^Λgai isducatai aagai ootosacai Suusi Cristo oidigi daama. ¹² Dai vaavoitudai aat^λm^λ Suusi Cristo casc^λd^λ viaa aat^λm^λ s^λlicami isdaan^λdagi Diuusi sai g^λrsoicli^{ña} vaavoitudaitai is^λgai g^λrc^λ. ¹³ Casc^λd^λ g^λn-
daan^λ aan^λ m^λsai maivuaam ^Λnlidi^{ña} soimaa taatacatai
aan^λ. Aan^λ aagidi Diuusi ^ñiooquid^λ aapim^λ ismaac^λd^λ
mait^λjudid^λ casc^λd^λ soimaa taataca aan^λ. Dai aapim^λ
g^λaagai ist^λt^λgitodagi s^λlasi g^λnoig^λdai aan^λ casc^λd^λ alia
baigi^ñlidi soimaa taatacatai aan^λ aapim^λc^λd^λ.

¹⁴ Casc^λd^λ siaa duutudai aan^λ oogad^λ Suusi Cristo g^λrtlaan^λdamiga. ¹⁵ Diuusi idui v^λascatai. Idui ^Λgai oodami oidigi daama daida idui ^Λgai g^λrtlaa^ñicaru t^λvaag^λrla. V^λlasi ^Λrlmo oodami g^λrducami aat^λm^λ casc^λd^λ g^λrooga aagai^{ña} aat^λm^λ. ¹⁶ Diuusi s^λlic^λd^λ viaa guvucadagai. Dai daan^λ aan^λ Diuusi sai ^Λgai g^λnmaa-
cana guvucadagai g^λniib^λdag^λrla vai poduucai vaamioma c^λlga tutiacana aapim^λ, Diuusi I^λbad^λ g^λnllmadu daja casc^λd^λ. ¹⁷ Dai daan^λ aan^λ Diuusi sai Cristo g^λnll-
madu daacana vaavoitudaitai aapim^λ ^Λgai vai poduucai vaamioma c^λlga oiglada aapim^λ aa oodami. ¹⁸⁻¹⁹ Dai daan^λ aan^λ Diuusi m^λsai aapim^λ llmadu v^λlasi vaavoit-
tudadami maat^λna s^λlasi g^λroig^λdai Suusi Cristo tomasi maitistutuidi aat^λm^λ ismaatiagi v^λlasi s^λlasi g^λroig^λdai
^Λgai. Dai daan^λ aan^λ Diuusi sai ^Λgai g^λnllmadu daacana dai sai aapim^λ oidacana isducatai Diuusi ip^λlidi.

²⁰ S^λlic^λd^λ viaa guvucadagai Diuusi dai ^Λgai g^λrl-
madu daja. Daid^λ g^λrsoicli isivuaada aat^λm^λ istumaasi
^Λgai ip^λlidi. Dai ^Λgai c^λlga istutuidi isivuaadagi v^λlasi
istumaasi aagiada aat^λm^λ dai istumaasi t^λt^λgitodagi
aat^λm^λ dai asta vaamioma istutuidi ^Λgai isivuaadagi.
²¹ Aan^λ ip^λlidi sai v^λlasi oodami c^λlga maat^λ isc^λl tuiga

Diuusi naiditai istumaasi ivueeyi **агай** vaavoitudadami **нллтарл** dai maatлcatai istumaasi ivuaadana Suusi Cristo.

4

¹ Cascлдл gandaanli aанл aapimл mlsai cllgаслrlа oidacana aapimл tomasi maisapi aанл vaavoitudaitai Suusi Cristo gартлаанлdamiga. Dai gandaanli aанл mlsai cllgаслrlа oidacana isducatai gлаagai isoidacagi Diuusi **aco** vuvaidadл. Aapimл **лrDiuusi** **aco** vuvaidadл cascлдл. ² Maitavlr gагarducлdл glnliada dai cllgавlr tuutiaca dai maitavlr bacocoda dai mosnlijada istumaasi glnvuidadagi aa dai ganoigladavurai aipacoga. ³ Amo тlgitoidagai avlr viaaca cllgаслrlа glnnliditai aipacoga, Diuusi Iblадл gансоicлi cascлдл. ⁴ Dai вllsi vaavoitudadami **лrамо** adumumл ducami dai вllscatai viaa **агай** vaa Diuusi Iblадл. Dai Diuusi **aco** vuvaitu вllsi vaavoitudadami dai maatal aatлmл isлmo imidagai iimia ragai Diuusi **ллмаду** dai tomastuigaco **ллмаду** daraaja ragai. ⁵ Mosaliл **лмадуга** gартлаанлdamiga, вllscatai aatлmл vaavoitudadami **лмадуган** duucai vaavoitudai, dai mosлmadugan duucai gартvapaconai aatлmл, ⁶ mosлmaduga Diuusi gартrooga dai **агай** лrbaitлcлаacamigadл вllscatai dai gартллмаду daja dai gартnliditai ismaacлdл maivaavitudai istutuidi ismaatiagi isDiuusi alia viaa guvucadaga.

⁷ Cristo gартmaacai guvucadagai вllscatai **ллмадутай** saidл ivuaadana **лмо** istumaasi poduucai isduucai **агай** ipлidi. ⁸ Cascлдл pocaiti Diuusi **ñiooquidлrл**:

Tлsadлcai Cristo tлvaagiamu gлmaатл isvaamioma istui **агай** isлDiaavora.

Cascлдл **лDiaavora** camaitistutuidi iscucupadagi vaavoitudadami iiblадл.

Dai gotorл Cristo maa guvucadagai vaavoitudadami.

Pocaiti Diuusi **ñiooquidлrл**.

9-10 Capocaititai Diuusi ñiooquidrla isSuusi Cristo t̄asai t̄vaagiamu poduucai c̄laga ḡmaatla islpraga t̄vai t̄vaagiaiñdrla dai divia tami oidigi daama. T̄asai Cristo siaaco vaamioma t̄cavaga t̄vaagiylr, dai sivi tomasiaacoga daja ḥgai. **11** Dai Cristo maa guvucadagai v̄llascatai l̄madutai vaavoitudadami saidl ivuaadana l̄mo istumaasi. L̄moco maa ḥgai guvucadagai saidl l̄roojotosadlcan, dai aa saidl ḥrDiuusi ñiñiooquituldiadamigadlcan, dai aa sai aagidiña oodami ismaacldl maiquiaa caal isSuusi Cristo ḥrcsl̄gаслrl vuviadami sai Suusi Cristo ḥrcsl̄gаслrl vuviadami, dai aa saidl ḥrvaaavoitudadami t̄tlaanldamigadlcan, dai aa saidl ḥrvaaavoitudadami mamaatltdiadamigadlcan. **12** Poduucai bai dui Suusi Cristo ḥgai saidl ivuaadana Diuusi aa duiñdadla vai poduucai vaavoitudadami vaamioma c̄laga oidacana dai vaamioma c̄laga vaavoitudana Diuusi ñiooquida. **13** Vai poduucai v̄llascatai aatlm̄l l̄maduga m̄lasi vaavoitudaiña dai l̄maduga m̄lasi maatlna aatlm̄l mamaatltdiaragadl Suusi Cristo. Dai poduucai aatlm̄l vaavoitudadami b̄lyagi t̄agitoidagai daidl ivuaadagi istumaasi Diuusi ip̄lidi, asta s̄llasca c̄laga oidaca aatlm̄l isducatai oidacatadai Suusi Cristo. **14** Dai poduucai camailpan ducamicamu aatlm̄l aali ismaacldl tomasioorl vupuiirumadai aagiditai l̄ma maasi vaavoidaragai. Dai camaitistutiadamu oodami sastuduacami isḡrvupuiirumadagi ḡmamaatltdiaragacldl ismaacldl maitl̄vaavoi. **15** Baiyoma aatlm̄l aagadagi mosl̄agi istumaasi ḥrvaaavoi poduucai glaagai isb̄lyagi t̄agitoidagai daidl ivuaadagi istumaasi Cristo ip̄lidi ḡlroigldaitai aatlm̄l aipacoga. Aatlm̄l l̄mo adunuml ḡlducami dai Suusi Cristo ḥrḡlartlaanldamiga. **16** Dai ḥgai ḡlroiscl ḡguvucadagacldl iscl̄gаслrl ḡlroilijadagi aatlm̄l aipacoga daidl iscl̄lga ivuaada aatlm̄l istumaasi ḥgai ip̄lidi dai

poduucai vaamioma слъга oidacamuaatлмъ gяroigъ-daitai aipacoga.

¹⁷ Аанъ gяnaagidi istumaasi giñaagidi Suusi Cristo. Agai pocaiti mъsai camaoidacana aapимъ isducatai oidaca agai ismaacлдъ maivaavoitudai Diuusi. Agai тltагитоидадъ maisoicлi isclагаслrа oidacagi. ¹⁸ Agai alи soimaasi ivueeyi cascлdъ maitistutuidi isclага тltагитодаги. Dai agai gajiaadлrа viaa Diuusi maitipлlidi-tai istltагитодаги Diuusi cascлdъ camaitistutuidi agai istltагитодаги Diuusi cascлdъ maiviaa agai ibлdagai utudui ismaacлdъ gamaacai Diuusi. ¹⁹ Dai camaisiaa ллrai isgoogosi гандucamicagi baiyoma baigлnлlidiňa pomaasi ivuaadatai. ²⁰⁻²¹ Aidлsi cajioma aapимъ isSuusi Cristo лrcлагаслrа vuviadami dai maí aapимъ isducatai oida-catadai agai dai isducatai gamamaatлtuldiňa agai poduu-cai maí aapимъ istumaasi лrvaavoi. Poduucai maí aapимъ sai maitlaagai isлpan duucai oidacagi лmaivaavoit-dadami. ²² Casiavлr maioidaca isducatai oidacatadai aapимъ maiquiaa vaavoitudacai Suusi Cristo. Лlquioma лDiaavora глнvupuirumadaiňa cascлdъ aapимъ рол-lidiňa sai vaamioma siooma oidacana soimaasi ivua-a-datai. ²³ Baiyoma гандагитовурай vai Diuusi лma duucai глntлtагitoituldiňa vai camaitltагитода aapимъ isducatai тltагитоиňa лlquioma baiyoma тltагитода aapимъ isdu-catai Diuusi ipлlidi. ²⁴ Dai viaacamu aapимъ ibлdaga utu-dai ismaacлdъ gamaacai Diuusi vai poduucai слъгаслrа глпплijadamu aapимъ aipacoga poduucai isduucai Diuusi слъгаслrа глпплidi dai лlgiadamu aapимъ Diuusi podu-ucai isduucai Diuusi ipлlidi.

²⁵ Cascлdъ casiavлr maiyaatavoaca, аатлмъ лmo adunumъ gяrducami cascлdъ.

²⁶ Isbaamuagi ʌmaadutai aapimʌ maitavʌr soimaasi ivuaada dai maitlaagai isʌmo tasai baamuca ʌgai ²⁷ poduucai istutuidi ʌDiaavora issoimaasi iduiñtuldiagi cascʌdʌ.

²⁸ Ismaacʌdʌ ʌʌsivuacatadai camaitlaagai isʌʌsivuacagi baiyoma glaagai isgaaata vuaadagi dai poduucai viaacagi istumaasi oidadagi soituutuigami.

²⁹ Maitavʌr sigalnaasi ñiooqui aagada baiyomavʌr cʌlga ñioocada vai poduucai sioorʌ gʌnscʌcagi cʌlgacʌrʌ oidacana dai baiglʌnlidiña. ³⁰ Dai poduucai maisoiñliatudai aapimʌ Diuusi Ibladʌ. Ducami isdaasamudai Diuusi Ibladʌ gʌtʌpacaru vai poduucai gʌmaatʌ isʌmo imidagai iimi agai aapimʌ tʌvaagiamu dai tomastuigaco Diuusi ʌʌmadu daraajamu.

³¹ Maitavʌr oomaliaca, maitavʌr bacocoda, maitavʌr gʌncocoada, maitavʌr sigalnaasi ñiooqui aagada, maitavʌr vui ñioocada aa, dai gajiaadʌrʌ viaa ʌʌsi soimaascami. ³² Baiyomavʌr cʌl tuutiaca dai cʌlgacʌrʌ gʌnplijada aipacoga dai gʌnoigʌladavurai aipacoga poduucai isduucai Diuusi gʌnoigʌli aapimʌ vaavoitudaitai aapimʌ Suusi Cristo.

5

¹ Aapimʌ ʌrDiuusi gʌrooga maamaradʌ dai ʌgai ʌʌlicʌdʌ gʌnoigʌada. Cascʌdʌ avʌr ʌpan duucai ivuaada aapimʌ ʌgai. ² Gʌnoigʌladavurai aipacoga poduucai isduucai Cristo gʌroigʌdai cascʌdʌ gʌmuatu curusiaba sai poduucai Diuusi gaoigʌldiña gasoimaascamiga. Dai Diuusi baigʌlidi Suusi Cristocʌdʌ poduucai iduucai ʌgai. ʌjudidíu coodaiña cañiru maamaradʌ ʌmo altar daama dai dadaasdiña Diuusi sai ʌgai oigʌldiana

soimaascamigadə. Istumaasi idui Cristo ʌrəpan ducami isducatai ivuaadana ʌjudidíu.

³ Aapimə casi ʌrDiuusi maamaradə cascədə maitlaagai məsgoogosi gənducamicagi tomali maiaagadagi go-maasi tomali maitlaagai məscoimudadə tuutiacagi. ⁴ Dai maitlaagai isaagadagi gosoimaascami dai maitlaagai isvupuiiruga maasi ńioocada gomaasi maitlərcəlləgai isaagadagi. Baiyoma gəlaagai isbaigərləliadagi Diuusicədə. ⁵ Cələ maatə aapimə sai ismaacədə googosi gənducami maiiimia agai siaaco gətəlaanlı Cristo ʌlmadu Diuusi. Dai ismaacədə coimudadə tuutuiga, ʌgə ʌrəpan duucami ismaacədə siaa duutudai ʌmoomonə, ʌgai maiiimia agai siaaco gətəlaanlı Cristo ʌlmadu Diuusi. ⁶ Dai Diuusi səllicədə soimaa taatatuldiamu ismaacədə pomaasi ivueeyi. ʌgai maitləlgidi Diuusi cascədə. Diuusi maitavər gəndadagitoda isgəlvupuiirumadadagi aa gənaagiditai sai maitlərvəavoi istumaasi gənaagidi aənə. ⁷ Maitavər urapəcəda sioorə pocaitadagi.

⁸ ʌlquiomə aapimə maimaatəcatadai Diuusi ńiooquidə dai alı̄ soimaasi ivuaadana. Dəmos sivi cavaavoitudai aapimə Suusi Cristo dai maatə Diuusi ńiooquidə cascədə gəlaagai məscəlləgəsərə oидacagi podiucai isduucəi Diuusi ipəlidi. ⁹ Ismaacədə maatə dai ʌlgidi Diuusi ńiooquidə ʌgai gia cələ tuutuiga dai cəlləgəsərə nəidi aa oodami dai ʌgai vaavoitudai sai vələsi istumaasi aagai Diuusi ńiooquidərə ʌrvaavoi dai ʌlgidi. ¹⁰ Gənajagədavurəi ismaatiagi vələsi istumaasi bələlidi Diuusi. ¹¹ Maitavər urapəcəda ismaacədə soimaasi ivueeyi ʌgai ivueeyi istumaasi maitlərsoiñi dai aapimə maitlaagai ispomaasi ivuaadagi. Baiyomavər aagiada aapimə ʌgai sai soimaasi ivueeyi. ¹² Aliəsi ʌrsiaa ʌraragai isaagadagi istumaasi ivueeyi ʌgai ʌstocai. ¹³ Dai səlləscədə aagiadagi aapimə ʌsoimaasi ivuaadami sai alı̄ soimaasi ivueeyi, dai səlləs-

cadə nlijadagi ʌgai vaavoitudadami iscləgacərə oidaga, aidə gia maatəmu ʌgai issəllicədə soimaasi ivueeyi dai cələga istutuidi isəma duucai gəntətəgituagi. ¹⁴ Cascədə pocaiti Diuusi ɲiooquidərə:

Ismaacədə maimaatə Diuusi ɲiooquidə dai ismaacədə soimaasi ivueeyi,
ʌlgiditai avər ɔalca Diuusi ɲiooquidə
dai vaavoituda siCristo cələgasərə gənvvuaidamu.
Ascaiti Diuusi ɲiooquidərə.

¹⁵ Cascədə cələgasərə avər oidaca. Maitavər ʌpan duucai oidaca ismaacədə maimaatə Diuusi ɲiooquidə baiyomavər oidaca ʌpan duucai sastuducami ismaacədə maatə Diuusi ɲiooquidə. ¹⁶ Gənaagavurai dai cələgasərə oidaca səllicədə soimaasi ivueeyi aa oodami ismaacədə maivaavoitudai Diuusi cascədə. ¹⁷ Maitavər vupuiiruaca. Gənaajagədavurai ismaatiagi istumaasi Diuusi ipəlidi isivuaada aapimə. ¹⁸ Maitavər navacorəda. Ismaacədə navacorə aliəsi soimaasi ivueeyi. Baiyomavər dagito Diuusi İblədəl vai ʌgai gənsoiñana iscləga tətəgitəda aapimə. ¹⁹ Sıllascədə gəndaiviada aapimə aipacoga gəlaagai isganəldagi Diuusi nəlidədə səllicədə siaa duutudaitai Diuusi. ²⁰ Vələscərə avər baigənəliada Diuusi gəroogacədə vələsi istumaasicədə. Daidavər təgituda isDiuusi gərooga gərcəlca vaavoitudaitai aatəmə Suusi Cristo.

²¹ Gənsoicədavurai aipacoga, dai vuudavurai ɲiooqui ismaacədə gənmaacadagi aa vaavoitudadami, dai cələgavər gəntəgito ɔalca isducatai gənmamaatətuldidiadagi aa vaavoitudadami. Aapimə siaa duutudai Cristo cascədə.

²² Ooqui gəlaagai isəllgiadagi gənciucuna poduucai isduucai ʌlgidi ʌgai gərtəlaanədamiga Suusi Cristo.
²³ ʌcəlli ʌgai dai təlaanəl gəloōñiga poduucai isduucai Suusi Cristo təlaanəl vələsi vaavoitudadami. Suusi

Cristo сллагаслгъ вувайту ʌваавоitudадами daidʌ ʌваавоitudадами aaduñdʌ гандучами Suusi Cristo. ²⁴ Poduucai isduucai ʌваавоitudадами лагиди Suusi Cristo ooqui глаагай isллgiadiagi гансиucuna вллси istumaasi тлаанлдаги ciucunада.

²⁵ Аслалли глаагай isoigладаги глооñига poduucai isduucai Cristo oigлdai ʌваавоitudадами dai muu curusiaba sai лgai сллагаслгъ вуваслна ²⁶ saidʌ ʌваавоitudадами camaisoimaasi ivuaadana baiyoma ivuaadana Diusi aa duiñdadʌ. Cristo oigлli soimaascamigadʌ vaavoitudacai лgai Diusi ñiooquida sai poduucai camaigлriл vллтл-сана. ²⁷ Poduucai Cristo bai ivueeyi ʌваавоitudадами sai ллмаду oidacана camaitлrsoimaasi ducamicatai. Cristo салко вувайту лgai, siллscadʌ iimia vaavoitudадами тlvagiamu camaitiipucamu sioorʌ глрiл vuupadagi. ²⁸ Poduucai isduucai oigлdai Suusi Cristo ʌваавоitudадами poduucai глаагай isoigладаги слллalli глооñига dai nuucadacagi poduucai isduucai гансиucada лgai ллgi. Ismaаслдa nuucada глооñига ducami isллgi гансиucада-камудай лgai. ²⁹ Tiipu sioorʌ ллgi глсллdadаги baiyoma гансиucада siллscadʌ biuugimuca лgai gacuaadana dai siллscadʌ ʌвамуca лgai гансиucадаiñä poduucai isduucai Cristo nuucada ʌваавоitudадами. ³⁰ Лgai ʌраадуñdʌ ducami cascadʌ. Dai аатлmл ллрл ʌрvaавоitudадами cascadʌ aaduñdʌ гандучами Cristo. ³¹ “Casclдa слллalli dadagitoi гандллдa dai влрлнаги ooqui, dai влл goocatai лглmo oodami гандучамicana лgai”. ³² Dai poduucai isduucai лmо сллli ллмаду лmо ooqui лглmo oodami гандучами poduucai Cristo ллмадо ʌваавоitudадами лглmo oodami гандучами. Gomaasi ллquiома maimaatлcatадai oodami дlmos sivi ганаагиди aанl dai gomaasi aliisi глаагай ismaatлcаги вллси vaavoitudадами. ³³ Dai aapimл aliisi глаагай istлgитуаги iscasi ганаагиди aанl sai вллs-

catai ḡlaagai isoiglada ḡnnooñiga dai nuucadacagi poduucuai isduucai ḡnnuucada ñgai ñagi. Daidl ooqui ḡlaagai issiaa duutuadagi ḡnnciucuna.

6

¹ Aapiml aali ñagiadavurai ḡndlladl vaavoitudaitai Suusi Cristo, poduucai ñgai daidl arcllaagai. ²⁻³ Diuusi s̄lllicamigadrl pocaiti ñmo ñiooqui: "Sioorl siaa duutuadagi ḡndlladl ñgai gia baiglaliadamu dai mui uumigi oidacamu ñgai tami oidigi daama". Idiavrl ñpragadadl s̄lllicamigadl Diuusi ismaacdalcldl Diuusi aagidi isiduñnia agaitadai ñmo istumaasi ñgai vñltara ismaacsldl ñgidi ñiooqui.

⁴ Dai aapiml ismaacsldl maamara maitavrl bacoquitudada ḡnmaamara baiyomavrl cl̄ga nuucadaca dai maa-
cada ñiooqui dai cl̄gavrl maamatl tuldiada vai vaavoituda-
na Suusi Cristo.

⁵ Aapiml pipiooni ñagiadavurai ḡnaamu siaa duutu-
daitai, dai cl̄ga soiclda ducami isivuaada Cristo aa
duiñdadl. ⁶ Cl̄gavrl gaaata vuaada maisiu mosla-
caasi siuu duucri ḡnnlijada ḡnaamu ip̄liditai ispotliya
ñgai m̄sai alia sastudaga baiyoma Cristo pipioñigadl
duucri s̄llliclda ivuaadatai istumaasi Diuusi ip̄lidi.
⁷ Baiglñliaracldl v̄rari ivuaada ḡnaa duiñdaga ducami
isivuaadamudai aapiml Suusi Cristo aa duiñdadl maisiu
oodami. ⁸ Cl̄l maatl aapiml isvñllscatai tomasi ar-
pipiooni tomasi argaaamu Diuusi maaquimu istumaasi
maacai ñgai vaavoitudadami cl̄ga ivuaadatai ñgai.

⁹ Dai aapiml gaaamu cl̄gavrl nuucadaca ḡnpiripi-
oñiga dai maisoimaasi taatamituldiada. Ḡntltlagitovu-
rai sai Suusi Cristo t̄vaaagiana daja dai ñgai ḡntlaanli
vñllscatai. Dai ñgai ñmadugan duucri n̄lidi vñllscatai.

¹⁰ Dadagitovurai aapimл sai Suusi Cristo гλnmaacana гλguvucadaga. ¹¹ АDiaavora гλrvuidrlа saatл aatлmл vaavoitudadami dai soimaasi гλrduiñtuldiada alidi лgai. Лgai alи yaatavoga cascлdа gлаagai is-gλrnuiucadacagi vлlasi istumaasicлdа ismaascлdа Diuusi гλrmaacai, vaavoitudaitai Suusi Cristo vai poduuucai лgai maidagituagi isлDiaavora soimaasi гλrduiñtuldadagi. ¹² Ismaacлdа гλrvuidrlа vлlta maitлroodami. Agai лrDiaavora ллmadu тltlaañicarudа. Agai alи soimaasi ivueeyi dai oidi daami ajioopai siaaco gatлаanli лgai moomoyi dai dudunucami duucal. Agai тlaanli ismaacлdа maivaavoitudai Diuusi. ¹³ Cascлdа gлаagai is-gλrnuiucadacagi vaavoitudacai Suusi Cristo, vai poduuucai maitлrmaita лDiaavora siuu duucu soimaasi гλrduiñtuldaда lliada лgai. Dai ismaidadagituda aatлmл issoimaasi гλrduiñtuldaда лDiaavora vлlscлrл alisi gлаagai isapi-agлrnuucadacagi. ¹⁴ Alisi gлаagai isgλrnuiucadacagi vaavoitudaitai Diuusi niooquidа. Diuusi niooquidа slllicлdа лrvaavoi dai гλrsoicli ismaiллgiadagi лDiaavora. Dai alisi gлаagai isclл tuutiacagi aatлmл dai сllgасlгlа oidacagi. ¹⁵ Alisi gлаagai isbai гλrdiuca aatлmл tomastuigaco isgaaagiadagi Diuusi niooquidа is-maacлdа soicli oodami sai гλniblстacan tадacana. ¹⁶ Dai gлаagai isclлga vaavoitudada Suusi Cristo vai poduuucai maisoimaasi гλrduiñtuldiada Diaavora. ¹⁷ Dai сllgасlгlа гλrvuvaidacai Suusi Cristo poduuucai sobicli лgai Diaavora vai maisoimaasi гλrduiñtuldiña. Dai alisi gлаagai isclлga maatлca aatлmл Diuusi niooquidа. Diuusi niooquidаcлdа vaamioma istutuidi aatлmл isлDiaavora. ¹⁸ Vлlscлrл gлаagai isdaanлda aatлmл Diuusi isduucatai ipalidi Diuusi lbлада. Gлаagai ismaiooojoadaa aatлmл isdaanлdagи Diuusi sai soicliña vлlsi vaavoitudadami. ¹⁹ Dai daanлdavurai aapimл Diuusi aanл giñvll-

tarə lərəl vai Diuusi giñsoicədagı sai cələga gaaagidiňa aanə maiduaadicuitai Diuusi ñiooquidə ismaacədə aagai cələgacərlə vuvaidaragai ismaacədə ləqüiomə maimaatəcata dai oodami. **20** Aanə lərootosadə Suusi Cristo. Agai giñooti sai gaaagidiňa aanə isəgai lərcələgacərlə vuvidəmi casclədə maisapi aanə. Vəlləscərlə daanədavurai aapimə Diuusi sai maiduaadicuitai gaaagidiňa aanə Diuusi ñiooquidə poduucai isduucai głaagai isivuaada aanə.

21-22 Tiiquico lərgəraduñi vaavoitudadami dai aanə alıə oigədai. Goovai cələga gərsoicə Suusi Cristo aa duiñdadərlə. Casclədə gənootosda iñagai aanə dai goovai gənaagidamu isduucatai daraaja aatəmə dai istuma vueeyi aanə ləmadu aa vaavoitudadami ismaacədə giñləma daraaja. Dai poduucai baigənəliadamu aapimə.

23 Aanə ipəlidə sai Diuusi gərooga ləmadu Suusi Cristo gərtlaanədamiga iibəstudacan tadaçana ləvaavoitudadami dai sai əgai soicliňa ləvaavoitudadami isələga gənoigədagı aipacoga vaavoitudaitai Suusi Cristo. **24** Dai sai Diuusi cələgacərlə gənnəlidiňa aapimə ismaacədə cələga siaa duutudai tomastuigaco Suusi Cristo gərtlaanədamiga.

Mosəcaasi.

Diuusi ñiooquidʌ utuducami oodamicʌdʌ
New Testament in Tepehuan, Northern (MX:ntp:Tepehuan,
Northern)

copyright © 1981 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tepehuan, Northern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tepehuán del Norte [ntp], Mexico

Copyright Information

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tepehuan, Northern

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

